

Bonusskipanin hjá yvirmonnunum

Gevur risahýrur

Sum dæmi kunnu vit nevna ein vanligan túr uppá 630 tons hjá einum av trolarunum eystanfyri í fjør. Manningarparturin var 184.000 krónum. Skiparin fekk tríggar partar ella 552.000 kr. og omaná 274.000 í bonus, tilsamans 826.000 krónur

Ein av høvuðsstríðs-spurningunum í dag millum reiðarafelagið og tey bæði yvirmannafelögin. Føroya Skipara og Navigatørfelag og makin-meistarafelagið er bonusskipanin, sum er galdandi fyri yvirmennir á trol-

arunum eystanfyri. Og tað er ikki lögð, at yvirmennirnir tvíhalda um hesa bonusskipan, tí hon kann geva eina risaintøku omaná teir vanligu eykapartarnar, sum yvirmennirnir fáa. Mennirnir á dekknum eiga onga bonusskipan.

Risaupphædd

Vit kunnu taka sum dæmi ein túr í fjør hjá einum av teim stóru trolarunum í Klakksvík í fjør. Tølini hava vit frá álitandi keldum.

Trolarin veiddi 630 tons hendan túrin. Tað er ikki full last. Skiparin eigur tríggar partar og tað gevur 552.000 krónur. Omaná hetta fær hann

274.000 krónur í bonus, so hesin vanligi túrurin gevur skiparanum 826.000 krónur.

Maskinsjefurin er næst-ovast á hýrulistanum. Hann fekk tveir partar ella 368.000 krónum og omaná í bonus 126.000 ella tilsamans 494.000 krónur.

Síðan kemur 1. stýrimaðurin. Hann fær tveir partar ella 368.000 krónur pluss 108.000 kr. í bonus ella ella tilsamans 476.000 krónur

1. meistarin fær 1,5 part ella 276.000 krónur pluss 108.000 kr. í bonus og hann fær tilsamans 384.000 krónur.

Annar meistarin og annar stýrimaðurin fáa 1,4

part ella 230.000 krónur. Teir fáa 93.000 krónur í bonus omaná og túrurin gav sostatt 323.000 krónur.

jústinus

Jákup Sólstein, form. í Reiðarafelagnum:

Bonusið burtur

Formaðurin í Reiðarafelagnum heldur, at tað er órimuligt at yvirmennirnir fáa bonus líka mikið hvussu lítið trolarnir eystanfyri avreiða.

—Fiska skipini nógv, so er eisini í lagi, at bonus verður givið. Vit gingu við til uppskotið hjá semingsmanninum at hækka talið, nær bonus kann útgjaldast. Men hetta vildu yvirmannafelögin ikki at ganga við, sigur Jákup Sólstein.

—Hjá okkum snýr tað seg um, at hýrurnar eru ovstórar yvirhøvar. Hesar

mugu niður skal samsvar verða við útreiðslurnar hjá skipunum, sigur hann.

—Vit ætlaðu, at nakað drastiskt skuldi henda hesuferð í samráðingunum við manningarfelögin. Men vit hava góðtikið uppskotið hjá semingsmanninum og hýrurnar eru framvegis ov høgur, sigur hann.

—Vit hava ikki nakrar ætlanir um at koma við nøkrum samráðingaruþleggjandi í løtuni, sigur Jákup Sólstein.

jústinus

Skálaberg heimkomin

Mánakvöldið kom Skálaberg á Klakksvík. Hann hevur roynt eystanfyri hevur verið burtur ein góðan mánað og hevur veitt 200 tons.

jústinus

sum kom út í apríl. Í tíðarritinum verður greitt frá eini kanning, ið varð gjord á oyggjunum vestan fyri Skotland árin 1979-1984. Setningurin var at kanna eftir, hvussu nógv fólk á oyggjunum høvdu í sær av evminum cesium; til sammenting varð brúktur ein bólkur í Glasgow.

Fimmfalt í sær

Cesium 137-nøgdirnar, fólk høvdu í sær, var eisini borin saman við tað, fólkini eta. Føðin hjá teimum á vesturoyggjunum stavar mest frá egnum neyta- og seyðahaldi, meðan Glasgow-búgvar eta 'handils-føði'.

Úrslitið av kanningin vísir, at fólkini á vesturoyggjunum høvdu í sær nógv cesium 137; ið ikki omanfyri tilmæltá hámarki. Tað áhugaverda í kanningin var, at íbúgvamir á vesturoyggjunum høvdu í sær fimm ferðir so nógv cesium 137, sum fólkini í Glasgow.

Egin føði

Fólkini á oyggjunum drekka nógv mjólk og eta nógv seyðakjøtt; hetta er drekka og matur, ið stavar

frá egnum neyta- og seyðahaldi. Hinvegin eta tey ikki nógvan fisk.

Roknað verður við, at neyt og seyður fáa evnið í seg, eftirsum tey ganga á beiti niðri við sjóvarmálan. Tað gera tey ikki altíð og heldur ikki øll. Tí er eyðgivið, at tey eisini mugu fáa tað í seg á annan hátt.

»Vanligasta ættin ber sjórok við sær fleiri kilometrar inn yvir oyggjarnar, og sostatt eru meginparturin av íbúgvunum, kfrá-túrnum og bønnum útsett fyri sjónum«, skriva granskarnir, ið eisini vísa á, at høvuðskeldan fyri rættiliga vist kann sigast at vera Sellafeld-verkið.

Ferðast langt

Granskararnir funnu óvæntað nógv cesium í landinum hjá Glasgow-búgvum, og hetta halda teir kann koma av, at teir fáa mjólk frá bóndagörðum, ið liggja úti við strondina fyri vestan, nærhendis Sellafeld.

»Hóast geislavandin er lítil«, skriva granskarnir, »er vert at geva sær far um, at eitt evni, ið verður leitt út í sjógvinn sum burturkast kann koma aftur til lands og fara í manna-føði langar leiðir hadani tað var útleitt«, skriva granskararnir í British Medical Journal at enda.

ówh

Cesium 137

Cesium er eitt grund-evni í náttúruni. Cesium 137 er eitt undir-evni av grundevninum, eisini rópt ein isotopur.

Cesium 137 er eitt evni, ið ikki er náttúrligt, men íkomið av mannaávmum. Evnið er geislafrátt og radiaoaktivt og krabbakvæði.

Orsøkin til, at cesium 137 hevur serligan áhuga millu granskarar, ið kanna geislafrátt, er, at tað tekur drúga tíð, áðrenn cesium 137 er niðurbrotið heilt. Set vit t.d. geislafrátt í eini cesium 137 til 100, so ganga 30 ár, áðrenn geislafrátt kemur niður á 50, og so aftur 30 ár, áðrenn tað kemur niður á 25 o.s.fr.

Tí ber t.d. til í dag at kanna eftir, hvussu nógv geislafrátt stóðst av eini kjarn-orkusprenging í seksti-árunum.

ówh

Miðflokkurin um fiskivinnukreppuna:

Tingið má uppí

Formaðurin í Miðflokkinum, Tordur J. Niclasen, hevur sent Atla P. Dam lögmanni bræv, har heitt verður á lögmann um at »kalla tingið saman sum skjótast – og í seinasta lagi hósdagin tann 16. januar 1992 – soleiðis, at ein loysn kann fáast á tí sera óhepnu støðu, ið tikið hevur seg upp innan veiðu-flota okkara.«

Miðflokkurin vísir á, at samfelagið ongantið áður í nýggjari tíð hevur verið so viðbrekið fyri teimum avleiðingum, ið standast av, at føroyska høvuðsvinnan liggur lamin. »Samfelagið nærur liggur í fandalæyp,« sigur Miðflokkurin í brævinum.

Somuleiðis verður víst á, at tað eru bæði virkini, fiski- og útróðrarmaðurin og tey, ið vinna til lívsins uppihald á flakavirkjunum, ið kenna sviðan av, at

veiðuflostin liggur.

»Er málið ikki loyst innan hósdagin, eigur tingið at koma saman til tess at fremja eina loysn og soleiðis fyrbyggja einum óneyðugum figgarlig-

um bakkasti hjá teimum, sum frammanundan hava sera trupult við at fá endamar at røkka saman,« skrivur Miðflokkurin til lögmanns.

hj.

FALTEC

Tá ið ræður um liðportur, so hava vit ivaleyst loysnina. Vit umboða tey væl umtóktu **FALTEC-portrini**. Tey eru snøgg og haldgóð. Tað sum sermerkir tey, er tann snilda loysnin ið hongslini hava. Hetta ger, at hin stóra eykalutagoymslan er ikki neyðug.

pf. wenzel petersen, tlf. 13873

HAVNAR
TAXI

Tel. 88100